

UNIVERZITET U SARAJEVU – UPISATI naziv fakulteta/akademije
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta:	Naziv predmeta: Politika digitalnog		
Ciklus: III	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita:
Status:	Ukupan broj sati: Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Odgovorni nastavnik/ci	Prof.dr. Emir Vajzović – emir.vajzovic@fpn.unsa.ba Prof.dr. Mario Hibert - mario.hibert@ff.unsa.ba		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Razvijanje razumijevanja utjecaja i učinka digitalne transformacije društva na sferu politike, društvenih odnosa i pokreta i položaja građana u svijetu metaverzuma kroz antidisciplinarni pristup. Razviti kritičko promišljajne kod studenata za shvatanje informacijskog, medijskog i platformskog okruženja koje determinira politiku u digitalno doba, te pretpostavke za razmatranje Društvenog ugovora ver. 2.0.</p> <p>Razviti istraživačke kapacitete i razumijevanje da u eri velikih podataka i algoritamskog učenja i kapija, profiliranja i donošenja odluka, vlade i sve više privatni akteri nameću norme i vrše moć. Hibridni asimetrični cyber ratovi ciljaju medijski i informacijski nepismeno stanovništvo, i stvaraju nove okolnosti rizika za nacionalnu sigurnost. Ljudska prava i slobode su na novoj provjeri uslijed AI, algoritama i velikih tehnoloških kompanija. Kroz ovaj predmet studenti će istraživati sve dimenzije odnosa između politike i digitalnog, bilo da se usredotočuju na empirijske ili teorijske perspektive prethodno spomenutih područja ili nekih drugih.</p>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Veliki podaci, (novo) javno upravljanje i regulacija putem posrednika; • Veliki podaci, masovni nadzor i društvena kontrola; • Političko komuniciranje, kampanje i izbori; • Cybersigurnost, sukobi i država;		

	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalni mediji i politika; • E-diplomacija – međunarodni odnosi i sigurnost u digitalno doba; • Novi pravci digitalnih diskurzivnih praksi; • Političke organizacije, sudjelovanje i promišljanje u metaverzumu; • Strategije i taktike desničarskih populista kroz digitalna vrata; • Politička ekologija i zajednička dobra; • Stanje digitalne demokratske teorije. • Psihopolitika digitalnog
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Studenti u skladu sa ciljevima predmeta stječu i pokazuju sistematično razumijevanje područja studija i vladanje vještinama i metodama istraživačkog rada u vezi sa zadatim područjem.</p> <p>Vještine: Kroz ovaj predmet, studenti će u skladu sa ciljevima predmeta razviti specijalizirane vještine i pokazati sposobnost da definišu studijski projekat istraživanja, a zatim provede istraživanje u skladu sa metodologijom date nauke; originalnim istraživanjem daje vlastiti naučni doprinos koji proširuje granice spoznaje u datoj oblasti; će nastaviti naučna istraživanja i razvoj te biti pokretač i nosilac napretka u društvu zasnovanom na znanju, doprinoseći stalno razvoju novih tehnika, ideja ili pristupa.</p> <p>Kompetencije: Stečenim kompetencijama studenti imaju sposobnost kroz profesionalne kompetencije za kritičku analizu, vrednovanje i sintezu novih i složenih ideja; te kroz lične kompetencije u vezi sa svojim područjem stručnog i naučnog znanja komunicirati sa kolegama, širom naučnomzajednicom i društvom.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interaktivna predavanja - 30 % 2. prezentacije i diskusije - 30 % 3. vježbe, grupni rad - 40 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Parcijalni test – 30% (30 bodova) 2. Prezentacije / aktivnost – 20% (20 bodova) 3. Seminar - 20% (20 bodova) 4. Završni ispit (+validacija testova) - 30% (30 bodova) <p>Kriterij ocjenjivanja: A (10) 95–100; B (9) 85–94; C (8) 75–84; D (7) 65–74; E (6) 55–64; F (5) 0-54</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Literatura²:

Obavezna:

- Vajzović, E., Hibert, M., Turčilo, L., Vučetić, V., & Silajdžić, L. (2021). Medijska i informacijska pismenost : dizajn učenja za digitalno doba (Vol. 2). Fakultet političkih nauka Univerziteta.
- Vajzović, E. (2020). Digitalna transformacija sigurnosti i algoritamska demokratija. Sarajevo Social Science Review 9(2), 2020. (7-17)
- Han, B. (2017). In the swarm: digital prospects. Cambridge, MA: MIT Press.
- Han, B. (2017). Psychopolitics: neoliberalism and new technologies of power. London: Verso.
- Hibert, M.: Digitalni odrast i postdigitalna dobra (2018) MaMa & IPE - Institut za političku ekologiju
- Tomašević, T. et al. (2019) Zajednička dobra u Jugoistočnoj Europi : primjeri Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Sjeverne Makedonije. Zagreb : Institut za političku ekologiju.

Dopunska:

- Head, A. et.al. (2020) Information literacy in the age of algorithms: Student experiences with news and information, and the need for change. Dostupno na: https://projectinfolit.org/pubs/algorithm-study/pil_algorithm-study_2020-01-15.pdf
- Husanović, J., Arsenijević, D, i Hibert, M. (2020). Društvena pismenost: kultura, ekologija, mediji. Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti; Front Slobode
- Joler, V. (2020) "New Extractivism", extractivism.online
- O'Neil, C. (2016). Weapons of math destruction. How big data increases inequality and threatens democracy. London: Penguin Books.
- Perkov, B. (01.08.2017.a). Političko-informaciono ratovanje: kratko uputstvo. Dostupno: <https://labs.rs/sr/politicko-informaciono-ratovanje-kratko-uputstvo/>.
- Perkov, B. (04.08.2017.b). Nematerijalni rad i prikupljanje podataka. Dostupno: <https://labs.rs/sr/nematerijalni-rad-i-prikupljanje-podataka/>.
- Perkov, B. (17.08.2017.c). Istraživanje metapodataka: Haking Tim. Dostupno: <https://labs.rs/sr/istrazivanje-metapodataka-haking-tim/>.
- Snowden, E. (2019) "Permanent Record". Apple Books.
- Stalder, F.(2018). The Digital Condition. Newark, SAD: Polity Press
- The Council of Europe report on "Information Disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making". Dostupno na: <https://rm.coe.int/information-disorder-report-2017/1680766412>
- Vaidhyanathan, S. (2018) Antisocial Media: How Facebook

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	<p>Disconnects Us and Undermines Democracy. Dostupno na: https://www.techpolicy.com/Articles/A/Antisocial-Media-How-Facebook-Disconnects-Us-and-U.aspx</p> <p>Vaidhyanathan,S. (2011) The Googlization of Everything (And Why We Should Worry). Dostupno na: https://www.techpolicy.com/Articles/G/Googlization-of-Everything-(And-Why-We-Should-Worr.aspx</p> <p>Vajzović, E., Informacijsko društvo i demokratija: građanska pismenost za digitalno doba (2017) u D. V. Nedeljković & D. Pralica (Authors), Digitalne medijske tehnologije i društveno-obrazovne promene 7 (pp. 268-278). Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsjek za medijske studije. UDC 321.7:004.738.</p> <p>Zuboff, S. (2019). The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power. New York: Public Affairs.</p>